

Laste seksuaalset väärkohtlemist ei osata õigel ajal märgata

15.11.2017. 18. novembril on laste seksuaalse väärkohtlemise vastane päev, millega juhitakse tähelepanu laste kaitsmisele seksuaalse väärkohtlemise eest. Justiitsminister Urmas Reinsalu julgustab ohvreid ja nende lähedasi oma murega lastekaitse, kooli tugipersonali, politsei või psühholoogi poole pöörduma.

„Lapsed, kes peaksid olema ühiskonna kõige kaitstum rühm, on selles teemas paraku täiesti kaitsetud, kui lähedased täiskasvanud väärkohtlemisest teades silma kinni pigistavad või lapsed neile rääkida ei usalda. Jätkuvalt langeb liiga palju lapsi seksuaalse väärkohtlemise ohvriks ja vaid kaduvväike osa väärkohtlemise juhtumitest jõuab kriminaalmenetlusse või vastavate spetsialistideni. See peab muutuma, sest väärkoheldud laps ei tohi jääda oma murega üksi,“ rõhutas Reinsalu.

2016. aastal registreeriti kokku 482 seksuaalkuritegu, neist 89% (434) olid laste suhtes toimepandud seksuaalkuriteod. Nii 2015. kui 2016. aastal moodustasid kõigist alaealisi kahjustavatest seksuaalkuritegudest seksuaalse enesemääramise vastased kuriteod ligikaudu poole. Alaealise kannatanuga vägistamisjuhtumeid registreeriti 2016. aastal 152, mis on 70% kõigist registreeritud vägistamisjuhtumitest.

2015. aastal läbi viidud laste ja noorte seksuaalse väärkohtlemise leviku uuringust selgus, et kolmandik Eesti 16–19-aastastest noortest on oma elu jooksul kogenud mõnda seksuaalse väärkohtlemise juhtumit. Samast uuringust tuli välja, et iga kümnes noor on olnud sunnitud seksuaalvahekorras olema.

Kuigi registreeritud pornograafiasüütegude ega lapsealise seksuaalse ahvatlemise juhtumite arvus ei toimunud 2016. aastal võrreldes 2015. aastaga märkimisväärseid muutusi, pannakse Euroopa politseiorganisatsiooni Europoli andmetel üha enam laste vastu suunatud seksuaalse ärakasutamise juhtumeid toime veebikeskkonnas ning tõusnud on ka sunni ja väljapressimisega seotud kuritegude arv. Tänavu suvel avaldas Europol tõsielusündmustel põhinevad ennetusvideod tõstmaks alaealiste teadlikkust internetis valitsevatest ohtudest, eestikeelsete subtiitritega video leiab [siit](#) [1].

Veidi enam kui pooled väärkohtlemise ohvrid räägivad juhtunust kellelegi, näiteks sõbrale või emale. Spetsialiste usaldavad aga vähesed ning politseisse teatatakse vaid väga üksikutest juhtumitest. Paljudel juhtudel registreeritakse kuritegu alles aastaid pärast selle toimepanemise algust, seega võib kuriteoohvriks langemine olla aastatetagune üksik episood või kesta paljude aastate vältel.

„Kahjuks on laste väärkohtlemine probleem, mida paljud kas ei suuda või ei taha teadvustada ning mille tunnuseid ei osata ära tunda,“ ütles justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna nõunik Brit Tammiste. „Paraku on näiteks ahistamine võrreldes seksuaalvägivallaga olukord, mida paljud seda kogenud noored ei pea piisavalt tõsiseks, et toimunust kellelegi kõneleda. Seksuaalvägivald on seevastu nii valulik kogemus, et seda hoitakse endale kas häbitundest või soovist mitte vanemaid kurvastada.“

Et tähelepanu või kohest sekkumist vajavat seksuaalkäitumist ära tunda, on koostatud lapse mitte-eakohase seksuaalkäitumise [baromeeter](#) [2]. Ühtlasi on justiitsministeerium kokku koondanud [abimaterjali](#) [3] lapsevanemale, kes kahtlustab või teab, et tema last on väärkoheldud. Kui tekib kahtlus, et laps võib abi vajada – olgu ta ohver või probleemse käitumisega – tasub helistada numbril 116 111 ja küsida nõu, kuidas sellises olukorras käituda.

Allikas URL:

<https://www.ekei.ee/et/uudised/laste-seksuaalset-vaarkohtlemist-ei-osata-ogel-ajal-margata>

Lingid:

[1] <https://www.youtube.com/watch?v=olwKzVvUWz8&feature=youtu.be>

Laste seksuaalset väärkohtlemist ei osata õigel ajal märgata

Avaldatud veebilehel Eesti Kohtuekspertiisi Instituut (<https://www.ekei.ee>)

[2] http://www.kriminaalpoliitika.ee/sites/krimipoliitika/files/elfinder/dokumendid/murebaromeeter_pr obleemse_ja_normaalse_seksuaalkaitumise_tunnused.pdf

[3] <https://www.just.ee/et/eesmargid-tegevused/praktilisi-nouandeid/abimaterjal-lapsevanemale>